Fylkesmannen i Hedmark
Miljøvernavdelingen
Postboks 4034, 2306 Hamar

Vår dato	Vår referanse
21.05.2015	2015/2981
Saksbehandler, innvalgstelefon	Arkiv nr. / Deres referanse
Steinar Østlie, 62 55 11 77	472

Inspeksjonsrapport **2015.023.I.FMHE**

Skarnes Bildemontering,

2100 Skarnes

Inspeksjon ved Skarnes Bildemontering

Dato for inspeksjonen: 20.05.2015
Rapportnummer: 2015.023.I.FMHE
Saksnr.: 2015/2981

Kontaktpersoner ved kontrollen:

Fra virksomheten:
Frank Morten Jabobsen

Fra Fylkesmannen i Hedmark:
Marte Hveem Igeltjørn, overing.
Steinar Østlie, senioringeniør

Kontrollaksjon biloppsamlingsplasser 2015 – Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjon ved Skarnes Bildemontering, 20.05.2015:

Fylkesmannen avdekket 4 avvik og 1 anmerkning:

- Det er ikke foretatt dokumentert kartlegging og analyse av risikoforhold mot ytre miljø *(avvik).*
- Usanerte biler for salg til eksport er ikke oppstilt på fast dekke *(avvik).*
- Pressvæske samles ikke opp levering til avfallsmottak *(avvik).*
- Det er ikke etablert rutine for uttak og analyser av utløpsprøver fra oljeavskiller *(avvik).*
- Ett av to sluk til oljeavskiller på platting foran lagerhall var gjentettet av jordmasser *(anmerkning).*

Virksomheten må sende en skriftlig bekreftelse innen **01.10.2015** på at avvikene er rettet. Virksomheten bes også foreta en vurdering av anmerkningen. Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 3.

Med hilsen

Jørn Georg Berg e.f.
miljøverndirektør

Steinar Østlie
senioringeniør

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes ut uten signatur.

1. Informasjon om virksomheten

Organisasjonsnr (underenhet): 989 588 230	**Eies av:** 977 304 709
Besøksadresse: Oslov., Skarnes	**Telefon:** -
Bransjenr. (NACE-kode): 46.770	**E-post:** -

Kontrollert anlegg

Navn: Skarnes Bildemontering (ENK)	**Anleggsnr:** 0419.0025.01
Kommune: 0419 Sør-Odal	**Anleggsaktivitet:** Kasserte kjøretøy
Fylke: Hedmark	**Risikoklasse:** 3
Tillatelse gitt: 01.10.2012	**Tillatelse sist oppdatert:** -

2. Inspeksjonens omfang

Inspeksjonen er et ledd i en landsdekkende kontrollaksjon for biloppsamlingsplasser 2015. Formålet med å gjennomføre slike kontrollaksjoner er å undersøke miljøstatus og aktiviteter både ved enkeltvirksomheter og i bransjen som helhet. Ved inspeksjonen ble det vurdert om virksomheten etterlever regelverk som omfatter virksomhetens risiko for å forurense det ytre miljø, samt rutiner for håndtering av avfall og kjemikalier. Videre er det undersøkt om det systematiske helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet fungerer tilfredsstillende. Fylkesmannen har blant annet undersøkt:

- Fysisk tilrettelegging og utforming av oppsamlingsplassen
- Mottak og sanering av kasserte kjøretøy
- Håndtering, lagring og levering av farlig avfall
- Drift og kontroll av oljeavskiller
- Håndtering av kjemikalier, rutiner for substitusjon
- Forsøpling rundt oppsamlingsplassen
- Påvirkning av støy og lukt på omgivelsene
- Kartlegging og vurdering av risiko for å forurense ytre miljø
- Rutiner for registrering og behandling av uønskede hendelser (avviksbehandling)

Denne rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner
Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

3. Oppfølging etter inspeksjonen

Virksomheten plikter snarest å rette opp de avvikene som er beskrevet i denne rapporten. Virksomheten bes også foreta en vurdering av anmerkningen og aktuelle tiltak knyttet til denne. Vi ber om en skriftlig redegjørelse for tiltak og oppfølging av påpekte avvik og anmerkninger innen **01.10.2015**.

Dersom et avvik ikke kan lukkes eller et tiltak ikke kan avsluttes innen fristen, må det utarbeides en plan for videre framdrift.

Klageadgang

Pålegget om redegjørelse er gitt med hjemmel i forurensningsloven § 7. Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet innen tre uker etter at rapporten er mottatt. Klagen bør være skriftlig, begrunnet, og skal sendes via Fylkesmannen i Hedmark.

4. Gebyr for inspeksjonen

Virksomheten er ved denne inspeksjonen plassert i gebyrsats 3 (jf. Fylkesmannens varselbrev datert 27.04.2015). Dette betyr at dere skal betale *kr. 12 200* i gebyr for den gjennomførte inspeksjonen. Gebyrsats følger av virksomhetens plassering i risikoklasse, jf. forurensningsforskriften § 39-6. Faktura med innbetalingsblankett vil bli oversendt fra Miljødirektoratet.

Fylkesmannen viser for øvrig til forurensningsforskriftens kapittel 39 om innkreving av gebyr til statskassen.

5. Offentlighet i forvaltningen

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via Fylkesmannens postjournal og på www.norskeutslipp.no (jf. offentleglova).

Kopi av rapporten sendes også til:

- Sør-Odal kommune

6. Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1:

Det er ikke foretatt dokumentert kartlegging og analyse av risikoforhold mot ytre miljø (avvik 7A).

Avvik fra:
Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (Internkontrollforskriften), § 5, andre ledd, pkt. 6.

Kommentarer:
Virksomheten har tenkt gjennom flere situasjoner som kan være risikofylte for HMS-hensyn, inkludert ytre miljø, og gjennomført tiltak for å redusere reelle risiko og fare for uønskede hendelser. Det er imidlertid ikke gjennomført og dokumentert en systematisk og helhetlig kartlegging og analyse av mulige risikoforhold.

Avvik 2:

Usanerte biler for salg til eksport er ikke oppstilt på fast dekke (avvik 3A).

Avvik fra:
Avfallsforskriften § 4 – 7 Vedlegg 1
Tillatelsen pkt. 2.2.3 III

Kommentarer:
Oppsamlingsplassen har avtale med aktører som demonterer og eksporterer deler til utlandet, primært Øst-Europa og Nigeria. Biler som er aktuelle for demontering av kjøretøy blir ikke sanert før de er prøvestartet og vurdert av oppkjøperne. Bilene er ikke oppstilt på fast dekke i påvente av slik vurdering. Biler som fortsatt er aktuelle for demontering og salg av deler etter vurderingen, blir sanert og oppstilt på avgrenset område (uten fast dekke). Det er oppkjøperne som formelt foretar eksporten av deler. På arealet for oppstilling av eksportbiler fantes det rester etter en brent sofa.

Det foretas også mellomlagring av beslaglagte kjøretøy (politi/toll) i påvente av eventuell vraking. Noen av bilene er kollisjonsskadd. Slike kjøretøy skal ikke vrakes før etter 3 måneder. Disse oppbevares på avgrenset området. Det er ikke etablert fast dekke.

Avvik 3:

Pressvæske samles ikke opp levering til avfallsmottak (avvik 5C).

Avvik fra:
Avfallsforskriften § 11-8.

Kommentarer:
Oppsamlingsplassen har en eldre, stasjonær presse uten oppsamling av pressvæske. Pressa er plassert på en plate av betongdekke, men denne er overfylt av jordmasser, slik at det er vanskelig å se avgrensningen av denne. Plattingen er ikke tilknyttet oljeavskiller.

Virksomheten anser at mest aktuelle løsning for å tilknytte plattingen ved pressa til oljeavskiller vil være å etablere en ny plate med oppsamlingsrist som utgjør en forbindelse for transport av sigevann fra denne presseplata til den store plata foran saneringshallen. Logistikkmessig vil det ikke være gunstig å flytte pressa nærmere saneringshallen.

Avvik 4:
Det er ikke etablert rutine for uttak og analyser av utløpsprøver fra oljeavskiller (avvik 4C).

Avvik fra:
Internkontrollforskriften § 5, andre ledd, pkt. 6.
Forurensningsforskriften § 15-7.
Tillatelse av 01.10.2012, pkt. 2.2.1, V og VI.

Kommentarer:
Det er installert oljeavskiller som er tilknyttet saneringshall og fast betongdekke utenfor. Oljeavskilleren er tilknyttet kommunalt avløpsnett. Oljeavskilleren oppgis å ha alarm for høyt nivå.

Forurensningsforskriften setter grense for oljeinnhold i renset avløp fra oljeavskillere på 50 mg/l. Regelmessig uttak og analyse av utløpsprøver er nødvendig for å kontrollere at oljeutskilleren fungerer etter hensikten. Det er ikke etablert rutiner for prøveuttak.
Ved uttak av prøver av oljeholdig avløpsvann skal det brukes prøveflasker av glass, ikke plast. Prøvene skal analyseres ved akkreditert laboratorium.

7. Anmerkninger

Følgende forhold ble anmerket under inspeksjonen:

Anmerkning 1
Ett av to sluk til oljeavskiller på platting foran lagerhall var gjentettet av jordmasser.

Kommentarer:
En dam av overflatevann stod på platting foran lagerhall (saneringshall) grunnet tett sluk til oljeavskiller. Gjentettingen har trolig sammenheng med mye bløte jordmasser og gjørme på området. Situasjonen øker risikoen for at oljeholdig avløpsvann på plattingen forurenser grunnen i stedet for å tilføres oljeavskiller for rensing.

8. Andre forhold

Virksomheten har 2 ansatte i tillegg til innehaver, hvorav én for tiden er sykmeldt. Virksomheten har i tillegg hatt flere unge arbeidstakere på tiltak i perioder.

Siden forrige inspeksjon er SEDA-vukuumsuganlegg satt i drift og fungerer nå tilfredsstillende. Dette har gitt mer tilfredsstillende driftsvilkår med bedre og rensligere sanering (mindre søl). Virksomheten anslår følgende omtrentlige saneringsgrader:

- Drivstoff: Ca. 98-99 %
- Bremsevæske: > 90 %
- Spylevæske og kjølevæske: Det er potensial for økt saneringsgrad for disse fraksjonene. De tappes med vakuumspyd, en kommer ikke til med det overalt. Når det gjelder kjølevæske får en ikke tømt væske som står i motoren.
- Virksomheten finner få Hg-brytere. Slike er fortsatt ikke innlevert som avfall.

Virksomheten har eget anlegg for tapping av klimaanlegg. Airbager demonteres delvis, det anses viktigst å deaktivere eksplosivene.

Mottatte kjøretøy for ordinær sanering mellomlagres på fast dekke før sanering. Sanering foretas innendørs i hall. Pressing foretas på fast dekke (se avvik vedr. oppsamling av pressvæske). Lagring av pressede vrak foretas ikke på fast dekke, noe det hittil heller ikke har vært krav om.

Betongdekke foran lagerhall/saneringshall er tilknyttet oljeavskiller gjennom to sluk. Dette ble etablert i 2003 i tilknytning til fastsettelse av endret tillatelse basert på nye forskriftskrav.

I 2014 betalte oppsamlingsplassen 500 kr ekstra for vrakene, i tillegg til vrakpanten. Det medførte ekstra stor pågang av vrak. Inneværende år det ikke utbetalt ekstra salgsbeløp.

Uttransport av pressede vrak har forbigående fungert dårligere enn normalt. Dette har sammenheng med at én lastebil hos transportør har vært ute av drift.

Oppsamlingsplassen opplever fortsatt at det forekommer innbrudd på området, men i mindre grad enn tidligere. Den samme tendensen er registrert ved andre oppsamlingsplasser. Tendensen kan ha sammenheng med at metallprisene og verdien på katalysatorer har gått ned.

Det er etablert rutine for registrering av avvik basert på bruk av en mobilapplikasjon. Registrerte data overføres til avviksskjema. Terskel for registrering av avvik er lagt relativt høyt.

9. Dokumentunderlag

Dokumentunderlaget for kontrollen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven).
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften).
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften).
- utslippstillatelsen fra Fylkesmannen i Hedmark, datert 01.10.2012.